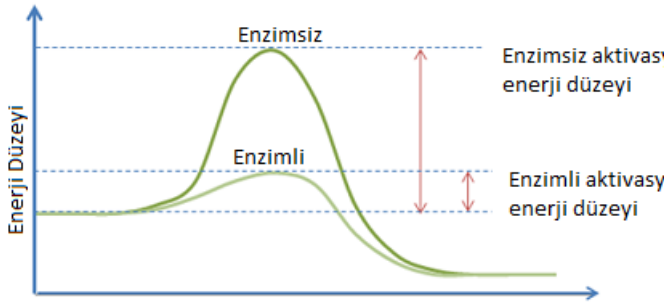

ayxmaz/biyoloji

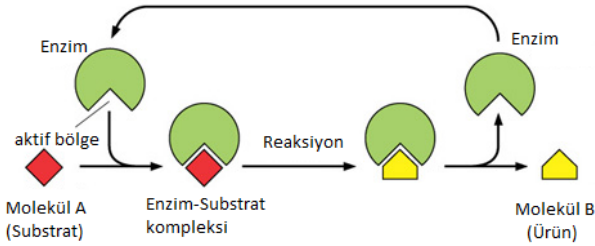
ENZİMLER :

Canlılarda Hücrede gerçekleşen biyokimyasal reaksiyonlar dış ortamdaki reaksiyonlara göre

- Daha hızlı
- Düşük ısıda
- Dar PH derecesinde gerçekleşir.

Hücredeki biyokimyasal reaksiyonların gerçekleşmesini sağlayan biyolojik katalizör olan enzimlerdir.

Enzimlerin görevleri

- Reaksiyon hızının canlı için yeterli olması
- Reaksiyonun başlaması için gerekli aktivasyon enerjisinin düşürülmesi
- Reaksiyon oluşurken açığa çıkan enerjinin canlıya zarar vermeyecek düzeyde tutulması

Enzim çeşitleri :

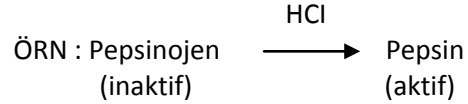
- Basit enzimler : Sadece proteinden oluşmuş enzimler . ÖRN: Bütün sindirim enzimleri , üreaz
- Bileşik enzimler : Protein olan esas kısım ve protein olmayan organik veya inorganik yardımcı kısımlardan meydana gelir.

Protein kısım = Apoenzim (Substratı tanır)
Yardımcı kısım = Organik ise koenzim(vit-.NAD vb)
(Substratı etkiler)

İnorganik ise kofaktör(Ca,K,Na) Apoenzimle koenzim (kofaktör) 'in oluşturduğu yapıya holo enzim denir.

Enzimlerin genel özellikleri:

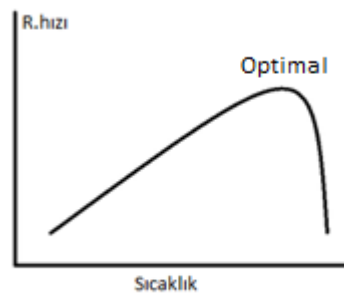
- 1-Her enzim özel bir substratı etkiler.
- 2-Substratın yüzey artışı enzim etkinliğini artırır.
- 3-Her enzim özel bir kofaktör (koenzim) le çalışır.
- 4-Bir kofaktör (koenzim) birden çok enzimin yardımcı kısmı olabilir.
- 5-Her hücre kendi enzimini kendi üretir.
- 6-Her hücrede kimyasal reaksiyon çeşidi kadar enzim çeşidi vardır.
- 7-Enzimler reaksiyonları hızlandırır veya yavaşlatır.
- 8-Enzimler tepkimededen değişmeden çıkarlar. (harcanmazlar) ve tekrar tekrar kullanılırlar.
- 9-Enzimler hücre dışında da etkindirler.
- 10-Enzimler protein yapıdadırlar. Proteinlerin yapısını bozan her şey (PH, Isı vb.) enzimin yapısını da bozar.
- 11-Enzimatik reaksiyonlar çift yönlüdür.
- 12-Enzimler belirli bir PH değerinde aktifleşirler.
ÖRN: Pepsin , PH=2 , Tripsin PH=8,5
- 13-Her enzim bir gen tarafından kontrol edilir.
- 14-Enzimler tek veya takımlar halinde çalışırlar.
- 15-Bazı enzimler inaktif olarak üretilir. Aktivatörlerle aktif hale getirilir.

- 16-Bazı maddeler (metal iyonları ve zehirler) enzimlerin aktif bölgeleri ile birleşip onları etkisiz hale getirir.
- 17-Birleşik enzimlerde substratı tanıyan protein kısmıdır. Bağlanma ve etkinlik ise kofaktör (koenzim) ile gerçekleşir.

Enzimlerin Çalışmasına Etki Eden Faktörler :

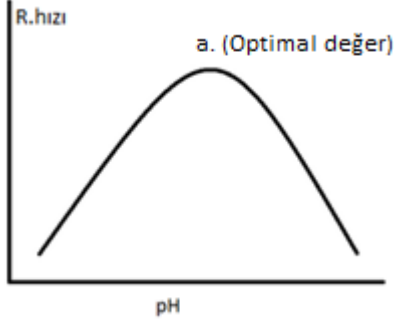
1- Ortam Isısı :

- Düşük Isı : Kinetik enerji azalır. Reaksiyon yavaşlar.

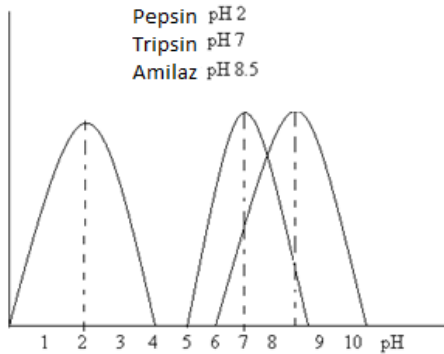
- Yüksek Isı : Enzimlerin protein olan yapısını bozar.

2- Ortam PH 'ı : Asitler ve bazlar enzimlerin hızını yavaşlatır.

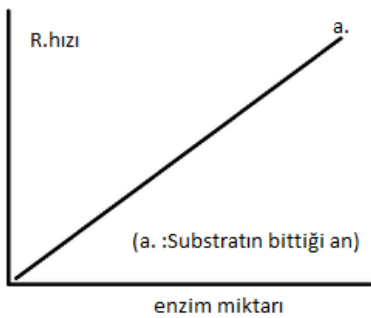

- Enzimlerin en etkin olduğu PH değeri 7 dir.
- Enzimin yapısını bozarlar.
- Substratın yapısını bozarlar.
- Enzim koenzimin (kofaktör) ayrışmasına neden olurlar.
- Enzimle substrat arasına girerek birleşmeye engel olurlar.

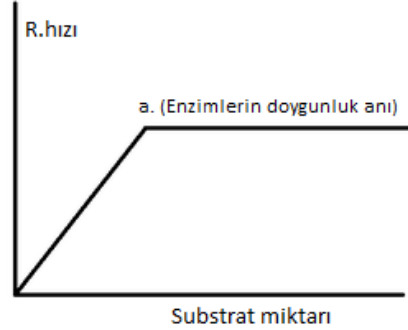
Ancak bazı enzimler farklı PH derecesinde aktif olurlar.

3- Enzim miktarı: Belli oranda substrat bulunan ortama enzim ilave edildikçe reaksiyon hızlanır ve en hızlı noktada substrat bitince reaksiyon durur.

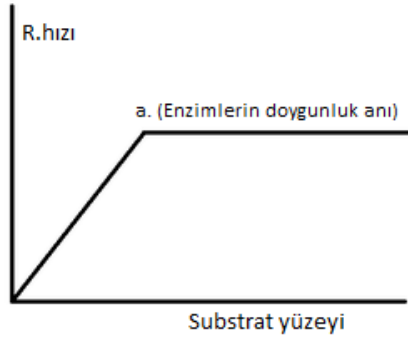

4- Substrat miktarı : Enzim miktarı sabit tutulup substrat miktarı arttırıldıkça reaksiyon hızlanır. Enzimlerin doyumluk anından sonra belirli hızla devam eder ve biter.

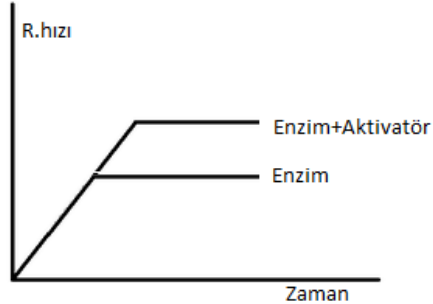
5- Substrat yüzeyi : Enzimler substrata dış yüzeyden etki ederler yüzey arttıkça enzim etkinliği artar.

Not:Enzim miktarıda artarsa

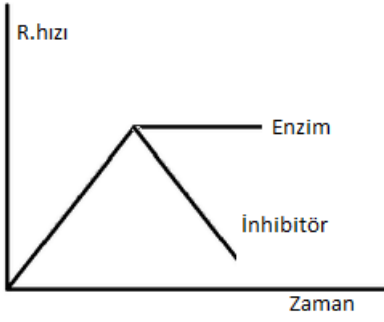

6- Ortamdaki diğer maddeler

a) Aktivatörler:(Vitamin,hormon,safra tuzu vb)

b) İnhibitörler:(Ağır iyonlar,toksinler,zehir vb)

Enzimlerin Adlandırılması

Etkilendikleri substratın veya reaksiyonun sonuna (-az) eki getirilerek adlandırılırlar.

Substrata göre : Lipid ----- Lipaz
Maltoz ----- Maltaz
Protein ----- Proteinaz

Reaksiyona göre : Hidroliz ----- Hidrolaz
Oksidasyon ----- Oksidaz